

РЕЦЕНЗІЯ

на монографію завідувача кафедри права Львівського інституту Міжрегіональної Академії управління персоналом к.ю.н., доцента Личенко І. О. «Захист законних інтересів громадян України у сфері власності: адміністративно-правове дослідження»*

В сучасних умовах розвитку суспільства і держави, що вимагають від органів влади все більших зусиль для забезпечення правового порядку в країні, значна увага приділяється використанню засобів адміністративно-правового впливу для захисту самих різноманітних цінностей суспільства, однією із яких є власність. Численні випадки протиправних посягань на законні інтереси громадян у сфері власності свідчить про недостатню ефективність існуючих адміністративно-правових засобів захисту законних інтересів громадян у сфері власності, так і про необхідність їх удосконалення. Особливо це стосується захисту законних інтересів громадян України у сфері власності засобами адміністративного права. Проте, як і будь-який інший вид діяльності суб'єктів адміністративно-правового захисту, захист законних інтересів громадян України у сфері власності засобами адміністративного права має будуватись на належному науковому підґрунті.

Серед елементів механізму адміністративно-правового захисту законних інтересів громадян у сфері власності, основне місце займають, безумовно, адміністративно-правові засоби захисту цих правових можливостей. Категорія засобів захисту відображає практичні аспекти протидії незаконній діяльності, яка порушує законні інтереси громадян, інструменти за допомогою яких здійснюється реальний правовий вплив на суспільні відносини з метою припинення існуючих порушень та відновлення гарантованих законом правових можливостей особи. Правова природа цих важливих елементів правового механізму захисту законних інтересів громадян потребує детального дослідження, формування концептуальної моделі засобів захисту у вітчизняній правовій системі взагалі і адміністративно-правових зокрема.

Відсутність у юридичній науці єдиного підходу до визначення поняття «засоби адміністративно-правового захисту» посилює проблему визначення та обґрунтування доцільності формування ефективною системи засобів адміністративно-правового захисту законних інтересів громадян у сфері власності в Україні і обумовлює актуальність теми монографії обраної І.О. Личенко.

Додаткової актуальності монографії надає наявний брак наукових робіт, присвячених зазначеним проблемам. Монографія І.О. Личенко певною мірою усуває згаданий недолік і представляє собою досить вдалу спробу створити належне наукове підґрунтя для підвищення ефективності адміністративно-правового захисту законних інтересів громадян у сфері власності.

Об'єктивність і достовірність монографії І.О. Личенко забезпечується, в першу чергу, використанням всього методологічного арсеналу сучасної правової науки,

---

*Личенко І. О. Захист законних інтересів громадян України у сфері власності: адміністративно-правове дослідження: монографія / І. О. Личенко. – Львів: ЛьвДУВС, 2014. – 146 с.

філософських, загальнонаукових, спеціально-наукових та конкретно-наукових методів пізнання, зокрема таких, як діалектичний метод, системний, структурно-функціональний, формально-логічний та інші методи.

Цілісність роботи забезпечується належним структуруванням матеріалу, яке є логічним і таким, що відповідає меті та завданням дослідження.

Складність вирішуваних автором завдань обумовлює детальність опрацювання найбільш проблемних моментів захисту законних інтересів громадян у сфері власності засобами адміністративного права, здійсненого на основі ґрунтового дослідження як суто теоретичних аспектів, так і аспектів практичного, прикладного характеру.

Монографії І.О. Личенко притаманний належний ступінь наукової новизни і кожен з розділів містить такі положення. Поряд з цим автор не відкидає результатів наукових напрацювань у відповідній сфері, а творчо розвиває їх, відкриваючи нові грані розв'язання проблеми.

Розглядаючи філософсько-правові аспекти проблеми, автор цілком слушно починає висвітлення першого розділу з історіографічного дослідження проблеми захисту законних інтересів громадян у сфері власності. В результаті цього він пропонує власну класифікацію усього історіографічного масиву за вдало визначеними критеріями.

Висвітлюючи поняття і основні ознаки адміністративно-правового захисту законних інтересів громадян у сфері власності, автор цілком слушно звертає увагу на розмежування понять законний інтерес, охоронюваний законом інтерес, правовий інтерес, юридичне право, оскільки вони в одних випадках вживаються законодавцем та представниками юридичної науки як синоніми, а в інших, є засобами пояснення змісту чи визнаються складовими один одного. На даний час у юридичній науці відсутній єдиний підхід до розуміння змісту поняття «законний інтерес». З огляду на це, автор здійснила вдалу спробу провести науковий аналіз змісту цих категорій та здійснити розмежування сфер їх застосування.

Певною науковою новизною відрізняється використаний автором підхід щодо визначення поняття суб'єктів адміністративно-правового захисту законних інтересів громадян України у сфері власності. Він дозволяє розширити зміст даної категорії та стверджувати, що це всі учасники адміністративно-правових відносин, які за допомогою застосування управлінських, організаційних, адміністративно-правових та інших засобів здатні забезпечити безперешкодну реалізацію законних інтересів громадян у сфері власності, попередити, припинити посягання на майно, відновити порушені внаслідок незаконних рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень законні інтереси громадян щодо володіння, користування та розпорядження майном, застосувати до порушників заходи адміністративної відповідальності у встановленому законом порядку та забезпечити відшкодування заподіяної шкоди.

Заслугують схвалення і всілякої підтримки обґрунтовані автором положення щодо необхідності удосконалення норм адміністративно-деліктного законодавства, які слугують основою адміністративно-правового захисту законних інтересів громадян у сфері власності, зокрема пропозиції щодо об'єднання статей КУпАП, які визначають юридичний склад адміністративних правопорушень у сфері інтелектуальної власності у шість статей, зміст яких би враховував специфіку об'єктів права інтелектуальної власності.

Позитивним моментом рецензованої монографії є використання узагальнення

практики застосування адміністративного законодавства та судової практики, статистичних даних щодо захисту законних інтересів громадян у сфері власності та накладення адміністративних стягнень за вчинення адміністративних правопорушень у цій сфері в Україні загалом та Львівській області зокрема, справ про адміністративні правопорушення у сфері власності, результатів опитування серед громадян та працівників органів державної влади.

Підводячи підсумок, можна стверджувати, що монографія І.О. Личенко є самостійним, творчим, завершеним дослідженням, яке містить вирішення наукової проблеми реалізації захисту законних інтересів громадян України у сфері власності засобами адміністративного права.

З урахуванням викладеного, вважаю, що монографія І.О. Личенко «Захист законних інтересів громадян України у сфері власності: адміністративно-правове дослідження» відповідає встановленим вимогам та може бути рекомендована для публікації.

**Завідувач кафедри адміністративного
та інформаційного права Інституту права
та психології НУ «Львівська політехніка»
д.ю.н., доцент Бортник Н. П.**

